

2. Осадченко І.І., Карпук Т.А. Академічна доброчесність у контексті науково-педагогічної діяльності: реалії та перспективи. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2020. Вип. 188, С. 49–53. doi.org/10.36550/2415-7988-2020-1-188-49-53.

3. Проект “Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти”. Вилучено з: <https://americancouncils.org.ua/programs/academiq/>.

4. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного / Кюрчев С.В., Ломейко О.П., Кувачов В.П. та ін. Запоріжжя: ТДАТУ, 2022. 17 с.

5. Кодекс Честі Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного / Ломейко О.П., Кюрчев С.В., Назаренко І.П., та ін. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. 12 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-98>

ВИКОРИСТАННЯ ШІ У ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Коляса О. В.

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської мови та перекладу

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

м. Дрогобич, Львівська область, Україна;

доцент кафедри «Філологія»

Одеський національний морський університет

м. Одеса, Україна

Взаємна вигода від відносин людини та ШІ в цій системі очевидна. З одного боку, розумна машина, яка миттєво оперує великими базами даних, дозволяє перекладачу швидко переглянути велику кількість варіантів для того фрагменту, який викликав труднощі, і зробити вибір, виходячи з індивідуальної логіки. З іншого боку, кожна нова версія перекладу «конкретного випадку», запропонована перекладачем і введена в хмару великих баз даних у глобальній інформаційній системі, збагачує систему і дозволяє машині, що самонавчається, передбачити її в майбутньому для нових перекладацьких рішень.

Щоб підготувати перекладачів до успішної міжмовної комунікації в умовах цифровізації більшості видів людської діяльності, необхідно ретельно та всебічно розглянути питання змін у змісті освіти

перекладачів, які передбачають не лише ефективний діалог між людьми (перекладач) і ШІ (програми автоматичного перекладу) в рамках бінома перекладу та особливості електронних медіа.

Необхідно уточнити та доповнити зміст освітньої складової перекладача в цифрову еру, що передбачає, насамперед, впровадження нових дисциплін, спрямованих як на розвиток нових компетенцій, так і на вдосконалення раніше набутих у системі середньої загальної освіти, зокрема: професійне «перекладне читання», «домашня» обробка текстів, постмашинне редагування текстів, пошук, обробка та перевірка інформації в системі «великих даних» тощо.

В даний час застосовується так зване постредагування, тобто редагування текстів, перекладених програмами машинного перекладу. Для уточнення змісту підготовки перекладача необхідно також визначити сфери міжмовного спілкування, які найближчим часом найбільш схильні до автоматизації. Це передбачає ретельне вивчення доцільності включення в навчальну програму розвитку галузевих навичок перекладу (юридичного, медичного, технічного тощо), заснованих на засвоєнні комплексів спеціальної термінології, для встановлення найбільш ефективного балансу між запам'ятовуванням і пошуком лінгвістичної інформації.

В умовах конкурентного діалогу природного та штучного інтелекту в перекладацькій діяльності цифрової ери слід приділяти більше уваги формуванню особистості перекладача як фахівця з міжмовної та міжкультурної комунікації, здатного раціонально приймати найефективніші рішення на основі системного трансдисциплінарного погляду на перекладацьку діяльність. Якщо сьогодні продовжувати готувати перекладачів за тими моделями та уявленнями про перекладацьку діяльність, які були вироблені десятиліття тому і ще не втратили своєї актуальності, то ми напевне програємо в битві інтелектів, не розпочавши її, а нове покоління перекладачів, яке сьогодні формується, може не бути готовим до майбутніх змін у суспільстві. Щодо загроз штучного інтелекту мистецтву перекладу, пам'ятаймо, що мистецтво і технології завжди перетиналися й підживлювали одне одного.